

Територіальні рекреаційні системи

Вітаємо на презентації, присвяченій територіальним рекреаційним системам. Ми розглянемо поняття ТРС, їх структуру, класифікацію та основні компоненти. Ця тема є важливою для розуміння організації рекреаційної діяльності та управління туристичними ресурсами.

by **Инна Денисенко**

Поняття територіальних рекреаційних систем

Визначення ТРС

Територіальна рекреаційна система (ТРС) – це географічна система, яка складається із взаємопов'язаних підсистем: природних і культурних комплексів, інженерних споруд, обслуговуючого персоналу, органу управління і, нарешті, відпочиваючих (рекреантів), характеризується функціональною і територіальною цілісністю.

Розробники теорії ТРС

Теоретичні основи ТРС розроблені М. Бочваровим, Ю. Веденіним, І. Зоріним, Б. Ліхановим, М. Мироненком, Л. Мухіною, В. Преображенським, І. Твердохлєбовим та іншими вченими.

ingsPossible

WANNA SE

Визначення ТРС за О. Ігнатенком

Компоненти ТРС

О. Ігнатенко дає визначення ТРС адміністративної області: «Рекреаційно-туристичний комплекс адміністративної області – це соціально-економічний комплекс, який складається із взаємопов'язаних компонентів:

Складові

1. відпочиваючих (рекреанти і туристи), 2. природних комплексів, 3. культурно-історичних комплексів, 3. рекреаційних, туристичних підприємств і допоміжних установ, 4. елементів інфраструктури, 5. органів управління, об'єднаних спільною рекреаційною діяльністю по використанню природно- і суспільно-рекреаційного потенціалу території області».

Базова модель ТРС

1

Розробники

В. Преображенський та Л. Мухіна розробили базову модель ТРС

2

Елементи системи

Елементами цієї системи є: група відпочиваючих, природні системи, культурні комплекси, технічні системи, обслуговуючий персонал, орган управління.

3

Уточнення моделі

В. І. Павлов та Л. М. Черчик уточнили цю модель відповідно до ринкових умов господарювання.

Характеристики ТРС

Відкрита система

ТРС – система відкрита, має вхід (суспільні потреби) і вихід (показники ефективності виконання нею своїх функцій).

Складність елементів

Елементи ТРС є також складними системами і по відношенню до ТРС виступають як підсистеми.

Центральна підсистема ТРС - рекреанти

Характеристики

Центральною підсистемою ТРС є рекреанти, які визначають вимоги до інших елементів ТРС. Дана підсистема характеризується такими показниками: обсягом і структурою рекреаційних потреб, вибірковістю і географією туристичного попиту, сезонністю і різноманітністю рекреаційних потоків.

Фактори формування потреб

Потреби рекреантів формуються під впливом таких факторів, як вік, стать, соціальна належність, традиції, релігійні та національні особливості, уподобання, стан здоров'я. Саме вибірковість та потреби визначають основну функцію ТРС.

Підсистема "рекреаційні ресурси та умови"

Значення

Підсистема "рекреаційні ресурси та умови" займає визначальне місце в створенні ТРС. Важливо зауважити, що утворюючи роль можуть відігравати лише поєднання природних і антропогенних ресурсів і умов на певній території.

Характеристики

Вони характеризуються такими показниками: місткістю, надійністю, комфортністю, стійкістю обсягом експлуатаційних запасів, площею поширення, періодом експлуатації, багаторазовістю використання в процесі обслуговування рекреантів.

Матеріально-технічна база та інфраструктура рекреації

Розміщення

Харчування

Транспорт

Лікування

Екскурсії

Матеріально-технічна база (МТБ) та інфраструктура рекреації забезпечують життєдіяльність рекреантів (послуги розміщення, харчування, транспорту) та специфічні рекреаційні потреби (послуги лікування, оздоровлення, екскурсійне, культурне, побутове обслуговування). Цим елементам характерні місткість, різноманітність, надійність, комфортність, завантаженість, екологічність, рівень експлуатаційної (технологічної) та інженерно-будівельної підготовки.

Підсистема "обслуговуючий персонал ТРС"

Функції

Підсистема „обслуговуючий персонал ТРС" виконує функції рекреаційного та побутового обслуговування рекреантів і виробничо-технологічного забезпечення рекреаційних підприємств.

Характеристики

Підсистемі властиві наступні ознаки: чисельність рекреаційного персоналу спеціалізованих і суміжних підприємств, рівень кваліфікації і професіоналізму персоналу, забезпеченості робочою силою.

Управлінські системи ТРС

1

Функції

Управлінські системи ТРС забезпечують оптимальні умови ефективної діяльності інших елементів та ТРС в цілому.

2

Завдання

На них покладається розробка прогнозів рекреаційних потреб, балансів ресурсів, здійснення інформаційного, нормативно-законодавчого забезпечення та координація рекреаційної діяльності.

3

Органи управління

В якості органу управління виступають відповідні відділи при органах влади обласного, районного і місцевого рівня, дирекція туристичної бази чи підприємства, санаторію, керівник самодіяльної групи.

Напрямки розвитку теорії ТРС

Перший напрямок

Виявлення закономірностей територіальної організації рекреаційного обслуговування як галузі господарства.

Другий напрямок

Подальша розробка рекреаційного районування (вивчення умов, факторів, закономірностей районування, встановлення суттєвих ознак їх типології, обґрунтування таксономічної системи рекреаційних утворень).

Суспільні функції рекреаційної діяльності

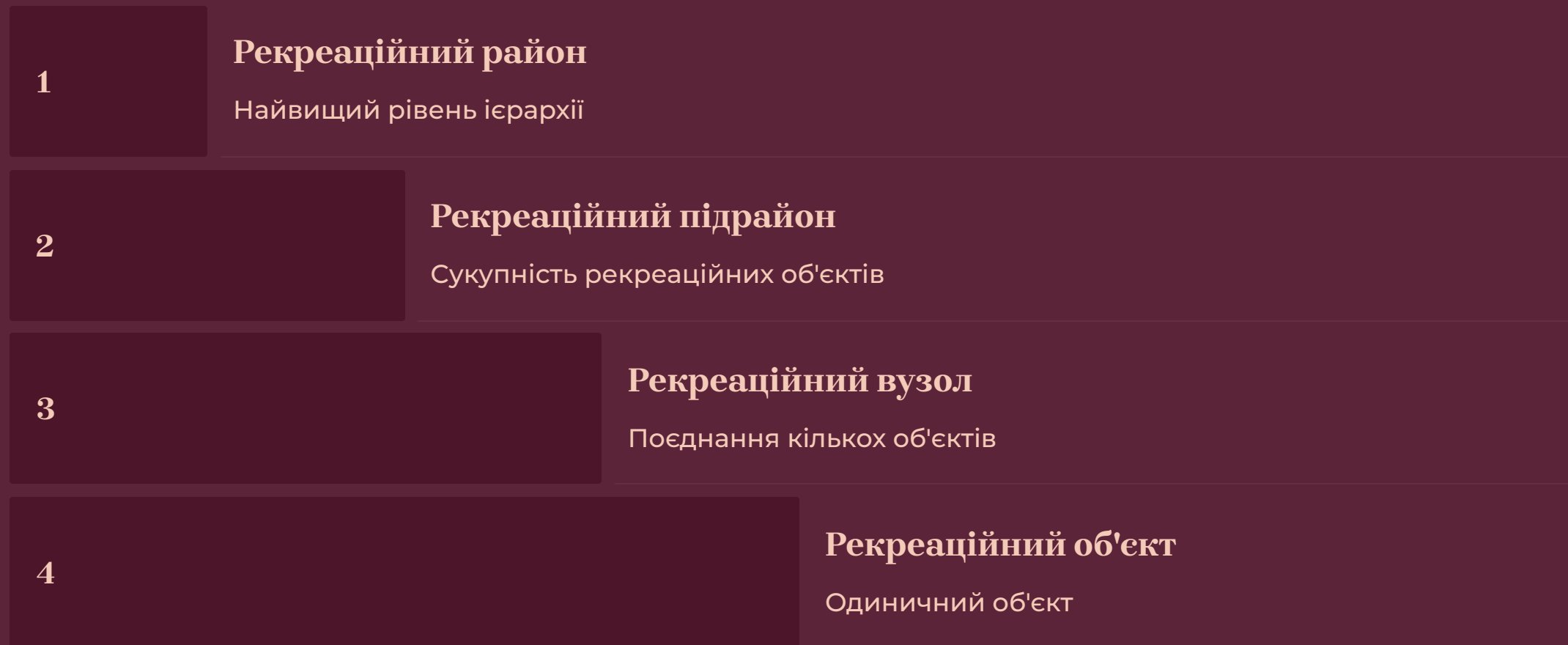
Виділяють три групи суспільних функцій рекреаційної діяльності: медико-біологічну, соціально-культурну, економічну. Цей поділ досить умовний, оскільки всі потреби суспільства взаємопов'язані та взаємозумовлені.

Класифікація ТРС

- 1** За основними напрямками рекреаційної діяльності
- 2** За значенням: регіонального, загальнодержавного, міжнародного значення
- 3** За часом проведення рекреаційних занять: довготривалої та короткотривалої рекреації
- 4** За мірою віддаленості від споживачів: ближні, віддалені

Структура ТРС

В. І. Павлов, Л. М. Черчик пропонують таку структуру ТРС: рекреаційний об'єкт, рекреаційний вузол, рекреаційний підрайон, рекреаційний район.

Висновки

Важливість ТРС

Територіальні рекреаційні системи є важливим елементом організації рекреаційної діяльності та управління туристичними ресурсами.

Складність структури

ТРС мають складну ієрархічну структуру та складаються з взаємопов'язаних підсистем.

Подальші дослідження

Необхідно продовжувати дослідження закономірностей територіальної організації рекреаційного обслуговування та розробку рекреаційного районування.